

MAGYARORSZÁG KORMÁNYA

T/ 12928. számú

törvényjavaslat

**a tudományos kutatásról, fejlesztésről és innovációról szóló 2014. évi LXXVI.
törvény módosításáról**

**Előadó: Lázár János
Miniszterelnökséget vezető
miniszter**

Budapest, 2016. november

2016. évi törvény

a tudományos kutatásról, fejlesztésről és innovációról szóló 2014. évi LXXVI. törvény módosításáról

1. §

A tudományos kutatásról, fejlesztésről és innovációról szóló 2014. évi LXXVI. törvény (a továbbiakban: KFItv.) 3. §-a a következő 19a. ponttal egészül ki :

(E törvény alkalmazásában)

„19a. projektcsoport: a kérelmező által egy adóévben megvalósított és a kérelemben megjelölt azon projektek vagy projektrészek összessége, amelyeket a minősítés szempontjából egy egységnek kell tekinteni, ”

2. §

(1) A KFItv. 13. § (2) bekezdés *e*) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(Az NKFI Alap terhére közfinanszírozású támogatás nyújtásáról kérelem alapján - a jogszabályból és nemzetközi szerződésből fakadó kötelezettségeken, támogatásokon, fejlesztési célú beruházásokon, továbbá a Kormány egyedi döntésével támogatott kiemelt kutatás-fejlesztési és innovációs programokon kívül - az NKFI Hivatal elnöke saját hatáskörben dönthet az NKFI Alap tárgyévi kiadási előirányzatának 3%-át meg nem haladó mértékben. E mértéken felül az NKFI Alap terhére biztosítható továbbá a Kormány által jóváhagyott programstratégiában foglaltak szerint)

„*e*) a kutatás-fejlesztés és innováció területén működő nemzetközi szervezetekben, valamint a nemzetközi kutatás-fejlesztési és innovációs konzorciumokban való magyar részvétel tagdíjának és egyéb tagdíj jellegű befizetéseinek a finanszírozása, ”

(2) A KFItv. 13. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A (2) bekezdés szerinti - a (2) bekezdés *b*) és *c*) pontja esetén visszafizetési kötelezettséggel vagy arra tekintet nélkül nyújtandó - közfinanszírozású támogatás, valamint a nemzetközi kutatás-fejlesztési és innovációs konzorciumokban való magyar részvétel egyszeri vagy éves tagdíjának az NKFI Alap terhére történő biztosítására az NKFI Alap éves programstratégiája és előirányzat-felhasználási terve a 12. § (2) bekezdésében foglaltak szerint módosítható. Az NKFI Hivatal a nemzetközi tagdíjakkal kapcsolatos fizetési kötelezettségét az NKFI Hivatal fejezeti kezelésű előirányzatából vagy az NKFI Alapból teljesíti, az NKFI Alapból megvalósuló kifizetés esetén közvetlen utalással vagy az NKFI Hivatal fejezeti kezelésű előirányzatán keresztül, az NKFI Alapból történő pénzeszköz-átadás végrehajtásával. ”

3. §

A KFItv. 25. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Az NKFI Alap terhére finanszírozott kutatás-fejlesztési pályázat kiírásáról az NKFI Hivatal elnöke dönt. A pályázati kiírást az NKFI Hivatal teszi közzé, a pályázatokat az NKFI Hivatalhoz kell benyújtani.”

4. §

(1) A KFItv. 36. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala (a továbbiakban: SZTNH) kérelemre minősíti a kérelemben megjelölt

a) projektet abból a szempontból, hogy az annak tartalmát képező tevékenységek,

b) projektcsoportot abból a szempontból, hogy a kérelmező által a projektcsoportba sorolt projektek

a 3. § szerinti kutatás-fejlesztési tevékenységnek tekinthetők-e.”

(2) A KFItv. 36. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:

„(3) A kutatás-fejlesztési támogatási rendszerben a minősítési eljárás keretében hozott határozat akkor használható fel, ha a támogató a pályázati felhívásban ezt lehetővé teszi.”

5. §

A KFItv. 37. és 38. §-a helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„37. § (1) A minősítési eljárás tárgya

a) az időtartamában pontosan meghatározott és a kérelem benyújtását követően megkezdett projekt vagy projektrész (a továbbiakban: projektminősítési eljárás) vagy

b) a projektcsoport (a továbbiakban: projektcsoport-minősítési eljárás).

(2) Projektminősítési eljárás akkor kérelmezhető egy adott projekt egyes részeire, ha azok egyértelműen elválaszthatóak egymástól.

(3) A projektcsoport minősítésének részletes szempontrendszerét az SZTNH - az NKFI Hivatal elnöke véleményének kikérését követően - módszertani útmutatóban határozza meg, amit tájékoztatásul a honlapján közzétesz.

38. § (1) Kérelemre az SZTNH a projektminősítési eljárásban

a) meghatározza a projekt alap kutatási, alkalmazott kutatási vagy kísérleti fejlesztési tevékenységeinek arányát,

b) meghatározza, hogy az adott tevékenységet a kérelmező a társasági adóról és az osztalékadóról szóló 1996. évi LXXXI. törvény 4. § 32. pontja szerinti saját tevékenységi körében végzi-e.

(2) A projektcsoport-minősítési eljárásban az SZTNH meghatározza, hogy az adott tevékenységet a kérelmező a társasági adóról és az osztalékadóról szóló 1996. évi LXXXI. törvény 4. § 32. pontja szerinti saját tevékenységi körében végzi-e.

(3) Az (1) és a (2) bekezdés szerinti kérdésben az SZTNH abban az esetben hoz érdemi döntést, ha a projektminősítési eljárásban vagy a projektcsoport-minősítési eljárásban a projektet vagy a projektcsoportot kutatás-fejlesztésnek minősíti.

(4) A projektcsoport-minősítés hatálya a projektcsoportba tartozó valamennyi projektre kiterjed.

(5) Ha az SZTNH jogerős határozatban kutatás-fejlesztési tevékenységnek minősített valamely projektet vagy a projektcsoportot, a minősítésről hozott határozat köti a 36. § (2) bekezdés *a)* pontja szerinti eljárásban vagy azzal összefüggő más eljárásban eljáró hatóságot annak megítélése tekintetében, hogy a tevékenység kutatás-fejlesztési tevékenységnek minősül-e.

(6) A projektminősítési eljárás keretében hozott határozat a (5) bekezdés szerinti más hatóságra csak a projektnek a projektminősítési eljárás lefolytatására irányuló kérelemben foglaltakhoz képest változatlan megvalósítása mellett kötelező. Ha a projekt a projektminősítési eljárás lefolytatására irányuló kérelemben foglaltakhoz képest eltérően valósul meg, a tevékenység a 36. § (2) bekezdés a) pontja szerinti kedvezmények érvényesítése szempontjából új projektnek minősül, amelyre a minősítés hatálya nem terjed ki.”

6. §

A KFI tv. 39. § (1) bekezdése a következő *i*) ponttal egészül ki:

[Az SZTNH e fejezetben szabályozott eljárására a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) rendelkezéseit a következő eltérésekkel kell alkalmazni:]

„*i*) a projektcsoporthatóság-minősítési eljárásban az egyes kijelölt projektek vizsgálatára és ezzel egyidejűleg a projektcsoporthatóság minősítésére vonatkozó ügyintézési határidő az egyes kijelölt projektekre vonatkozó külön kérelem benyújtását követő hatvan nap.”

7. §

A KFI tv. 40. § (1) bekezdés a) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(A bíróság kérelemre megváltoztathatja az SZTNH)

„a) a minősítési eljárásban hozott határozatát,”

8. §

A KFI tv. 40. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A 39. § (2) bekezdése szerinti nemperes eljárás megindítására irányuló kérelmet a döntés közlésétől számított harminc napon belül az SZTNH-nál kell benyújtani vagy részére a feladás utólagos igazolását lehetővé tevő postai szolgáltatás igénybevételevel megküldeni. Az SZTNH a kérelmet az ügy irataival együtt tizenöt napon belül továbbítja a Fővárosi Törvényszékhez kivéve, ha a megtámadott döntést a kérelemben foglaltaknak megfelelően kijavítja, kiegészíti, módosítja vagy visszavonja, valamint, ha a kérelmet a Fővárosi Törvényszékhez való továbbítást megelőzően a kérelmező visszavonta.”

9. §

A KFI tv.

1. 25. § (2) bekezdésében a „formailag az NKFI Hivatal” szövegrész helyébe a „formailag az NKFI Hivatal ellenőrzi” szöveg, a „kollégiumok (a továbbiakban: Kollégiumok) ellenőrzik” szövegrész helyébe a „kollégiumok (a továbbiakban: Kollégiumok) értékelik” szöveg,
 2. 36. § (2) bekezdésében a „minősítési eljárás” szövegrész helyébe a „projekt vagy projektcsoporthatóság minősítésére vonatkozó eljárás (a továbbiakban együttesen: minősítési eljárás)” szöveg,
 3. 39. § (1) bekezdés h) pontjában a „minősítési” szövegrész helyébe a „projektminősítési” szöveg,
 4. 47. § (1) bekezdésében a „2015.” szövegrész helyébe a „2018.” szöveg
- lép.

10. §

(1) Hatályát veszti a KFItv.

1. 12. § (2) bekezdésében a „hosszútávú és” szövegrész
2. 36. § (2) bekezdés *a*) pontjában a „valamint” szövegrész és
3. 39. § (5) bekezdésében a „kutatás-fejlesztési” szövegrész.

(2) Hatályát veszti a KFItv. 36. § (2) bekezdés *b*) pontja.

11. §

Ez a törvény 2017. január 1-jén lép hatályba.

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

A tudományos kutatásról, fejlesztésről és innovációról szóló 2014. évi LXXVI. törvény (a továbbiakban: KFItv.) módosítását a Kormány 2016. II. félévi munkatervében írta elő (a Kormány ügyrendjének 26. pontja szerinti előzetes egyeztetésének megkezdése november hónapra került betervezésre). A munkatervvel összhangban a módosítás egyrészt érinti a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatalának (a továbbiakban: SZTNH) a KFItv. szerinti minősítésre vonatkozó, törvényi szintű szabályozást igénylő eljárási szabályokat, másrészt a KFItv. egyéb rendelkezéseinek technikai jellegű módosítását valósítja meg.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

Az 1. §-hoz

Az új, csoportos projektminősítési eljárás alapján a kérelmező által egy adóévben megvalósított és a kérelemben megjelölt olyan projektekre vagy projektrészek összességére is lehet kutatás-fejlesztési szempontú (kutatás-fejlesztési tevékenységhez kapcsolódó adó- és járulékkedvezmények érvényesítéséhez felhasználható) minősítést kérni, amelyeket a minősítés szempontjából egy egységnek kell tekinteni. Ennek érdekében a KFItv. 3. §-ában új pontként meghatározásra került a minősítési eljárás alapjául szolgáló „projektcsoport” fogalma.

A 2. §-hoz

Magyarország Európai Űrügynökséghez (ESA) történt csatlakozásával a PECS-tagdíj fizetési kötelezettség megszűnt, ez okból hatályon kívül helyezésre került a KFItv. 13. § (2) bekezdés e) pontja. Egyidejűleg azonban lehetőséget kell biztosítani arra, hogy – amennyiben nemzetközi kötelezettség ezt indokolja – a Kormány döntése alapján, szigorúan az NKFI Hivatal KFItv.-ben rögzített közfeladataihoz igazodóan, az NKFI Alapból is finanszírozhatók legyenek a nemzetközi tagdíjak.

A javaslat emellett egyrészt koherenzia zavart megszüntető módosítást tartalmaz (a programstratégia az NKFI Alapra és nem az NKFI Hivatal vonatkozásában készül, a módosítás elírást javít), továbbá a Kormány által meghatározott nemzetközi tagdíj-fizetési kötelezettség teljesítésével kapcsolatos pénzeszköz-átadási adminisztratív intézkedés szabályait rögzíti.

A 3. §-hoz

Az államháztartás végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet 66. § (2) bekezdés 5. pontja alapján a pályázati kiírás tartalmazza a támogató rendelkezésére álló forrás megnevezését és összegét. A rendelkezésre álló forrást a központi költségvetésről szóló törvény tartalmazza. A pályázati felhívás közzététele nem minősül kötelezettségvállalásnak, csak a támogatási szerződés megkötése, amelyre a tárgyévre jóváhagyott éves programstratégia alapján kerül sor. Előbbiek alapján nem szükséges már a pályázati felhívás megjelentetéséhez a programstratégia elfogadása.

A 4-8. §-hoz

A csoportos projektminősítési eljárás alapján a kérelmező által egy adóévben megvalósított és a kérelemben megjelölt olyan projektekre vagy projektrészek összességére is lehet kutatás-fejlesztési szempontú (kutatás-fejlesztési tevékenységhez kapcsolódó adó- és járulékkedvezmények érvényesítéséhez felhasználható) minősítést kérni, amelyeket a minősítés szempontjából egy egységnek kell tekinteni. A módosítással a KFItv. 36-40. §-ai rögzítik a projektcsoport-minősítési eljárás anyagi és eljárási szabályait.

Magyarország Alaptörvénye rögzíti, hogy tudományos igazság kérdésében az állam nem jogosult dönteni, tudományos kutatások értékelésére kizárólag a tudomány művelői jogosultak. Erre is figyelemmel – a nemzetközi tudományos értékelési rendszerek standardjaira, a Magyar Tudományos Akadémia, illetve a felsőoktatási intézmények értékelési rendjére is figyelemmel – hozta létre az Országgyűlés a KFItv. elfogadásával az NKFI Hivatal (mint a kutatás-fejlesztés és innováció egységes joggyakorlaton alapuló felügyeletét és a rendelkezésre álló források kutatás-fejlesztésre és innovációra történő hatékony felhasználását biztosító szerv) mellett működő szakértői értékelési rendszert. Ezen értékelési rendszerben az adott szakterület kiválóságai közül felkért anonim szakértők, szakértői csoportok, szakterületi kollégiumok (illetve Innovációs Testület) több lépcsős értékelési folyamatban ítélik meg adott projekt kutatás-fejlesztési és innovációs szempontból történő támogathatóságát.

Természetesen nincs akadálya annak, hogy az SZTNH a vonatkozó jogszabályok keretei között KFI-projektekért értékeljen. Azonban ezen eljárás keretében kiadott minősítések a KFItv.-ben fentiek szerint meghatározott értékelési rendszert nem befolyásolhatják, a tudomány képviselői közreműködésével, transzparens módon működtetett értékelési (minősítési) rendhez nem kapcsolódhatnak, jogi kötelező erővel az NKFI Hivatal (illetve a felsőoktatási intézmények vagy az MTA) vonatkozásában nem bírhatnak.

A 9. §-hoz

A szövegcsere módosítás egyrészt technikai jellegű módosítás a KFItv.-ben meghatározott értékelési rendnek megfelelően (a beérkezett pályázatokat formai szempontból az NKFI Hivatal munkatársai ellenőrzik; az anonim szakértők és a szakértői csoportok tartalmilag ellenőrzik és értékelik azokat; az Innovációs Testület az előbbieket szerint ellenőrzött pályázatokat értékeli és rangsorolja). A módosítás másrészt az okból szükséges, mivel az egységes informatikai pályázati rendszer kialakítása még folyamatban van, különös tekintettel a Fejlesztéspolitikai Adatbázis és Információs Rendszerhez (FAIR) való csatlakozás feltételeire és lehetőségeire.

Az NKFI Hivatal az NKFI Alap pályázatainak kezelésére jelenleg a jogelőd intézmények pályázatainak (korábbi KTIA és OTKA pályázatok) informatikai rendszereit használja, egyrészt az alap kutatási pályázatok vonatkozásában az Elektronikus Pályázatkezelő Rendszert (EPR), míg az innovációs pályázatok esetében a Pályázatkezelő Rendszert (PKR).

Az NKFI Hivatal pályázatainak kezelését a jövőben a 60/2014. (III. 6.) Korm. rendelet 27. § (2) bekezdésnek megfelelően egységes rendszerben kívánja végezni, melynek érdekében elindult az informatikai rendszerek fejlesztése az Új Világ Nonprofit Kft.-vel közösen. A fejlesztés első szakaszában, amely 2016. december 31-én zárul, az NKFI Hivatal PKR rendszerének funkcionalitása kerül kiváltásra a FAIR-NPR rendszerével. A PKR rendszerben jelenleg kezelt pályázatok adatai nem kerülnek migrálásra a FAIR-NPR-be, mivel az jelentősen megnövelné a fejlesztés erőforrásigényét és idejét. Így egy ideig párhuzamosan a FAIR-NPR-ben és a PKR-ben is kezelve lesznek pályázatok.

Az alap kutatási projekteket kezelő EPR rendszer kiváltása – annak sajátosságai miatt – jelentős fejlesztést igényel a FAIR-NPR-ben, ahhoz, hogy annak funkcionalitását kiválthassa. Az EPR-ben a kutatók, a kutatócsoportok, az intézményekkel kapcsolatos pályázati, kutatásfinanszírozási adatok egész Magyarország tekintetében egységesen érhetőek el és szűrhetőek ki az EPR mögött lévő, több

mint tíz évet átfogó adatbázis alapján a párhuzamos finanszírozások is. Az EPR ezáltal egy olyan kiforrott, a szakmai igényeknek megfelelően folyamatosan fejlesztett és támogatott rendszert jelent, amely a teljes hazai tudományos réteg által ismert és elfogadott. Funkcionalitásának kiváltása nem csak informatikai, de tudománypolitikai kérdés is, melyet csak akkor lehet elvégezni, ha biztosított, hogy az azt kiváltó rendszer is képes lesz teljesíteni a fenti követelményeket.

Az EPR rendszer kiváltása tervezetten a FAIR-NPR sikeres bevezetését követő második év végére 2018. december 31-re tervezett.

A 10. §-hoz

A KFI tv. módosításával összhangban szükséges hatályon kívül helyező rendelkezések, amelyek az SZTNH 6-10. § szerinti minősítési eljárás keretében hozott határozat felhasználhatóságának körét pontosítják.

Az NKFI Hivatal határozza meg az NKFI Alap éves programstratégiáját. Az éves programstratégiában meghatározott és jóváhagyott pályázati főcsoportok, valamint az előirányzat-felhasználás tervezés a vonatkozó jogszabályok szerinti határidőben és az Országgyűlés által a tervezési ciklusra elfogadott éves költségvetési törvényen alapulnak. Tekintettel a hatályos államháztartási jogszabályi környezetre, az NKFI Alap programstratégiájának megalkotása és végrehajtása a felelős költségvetési gazdálkodás szabályai szerint éves viszonylatban kezelhető és vállalható, így a hosszú távú programstratégia elkészítése indokolatlan.

A 11. §-hoz

Hatályba léptető rendelkezés.